

ljiva nego ječmen, pšenica se pa radi visoke cene le jako redko kdaj rabi za krmo. Zdrobljena koruza je izvrstna krma pitovnim volom in svinjam, katere dobijo po njej zelo okusno mast, konjem, ki opravljajo težka dela, poklada se zraven ovsa tudi nekoliko koruze. Bob in grah za krmo bolj redko rabita; zdrobljeni in namočeni bob in grah ugajata posebno mladi živini, ker imata v sebi mnogo fosforokislega apna. Sem prištevamo tudi želod, divji kostanj, žir in seme akacij, katera semena — zdrobljena in primešana — zelo ugajajo pitovni živini, zlasti svinjam.

6. Obrtnijski odpadki. V to vrsto prištevamo otrobe razne vrste, moko, lanene in druge oljne preše, ječmenove tropine in ječmenove kali iz pivaren, siratko, posneto kislo mleko, itd.

Otrobe krmimo navadno namesto žitnega zrnja, ker so mnogo cenejši. Otrobi imajo v sebi mnogo beljakovin in fosforove kisline torej ugajajo posebno mladi živini kakor tudi molznim kravam, pitovnim ovcam in svinjam.

Lanene in oljne preše imajo mnogo beljakovin, ker so jako lahko prebavljive, zdrobljene; namočene in z rezanico pomešane dajo izvrstno krmo molzni in pitovni živini.

Ječmenove kali imajo mnogo beljakovin in fosforove kisline ter so zelo lahko prebavljive, torej ugajajo posebno žrebetom. Siratka in kislo mleko, namešano z zdrobljenim zrnjem, je izvrstna krma prešičem.

Poučni in zabavni del.

V m r a k u.

Spisal Lajoš.

(Konec.)

Necega dne pa pride v grad nov gost gosposki gizdalin, bogat postopač, kakoršnih ima vsako večje, pa tudi manjše mesto na izbiro. Preširno je gledal na Jankota, laskal se Erni, govoril tako fino izobraženo, vse drugače nego Janko. Čudno se je temu zdelo, da njegova Erna tako pazno posluša to „mestno ničlo“ kakor je dejal. Malo nejevoljen vrnil se je domov. A prišlo je še hujše. Dan za dnevom je postajala Erna hladnejša, dan za dnevom se je bolj smejala praznim poklonom gizdalinskega barona. V neopaznem trenutku zašepetal je Janko Erni na uho: „Jutri na večer v vrtni lopi“. Odgovora ni dobil, kajti baron je segel vmes z jednim onih poklonov, ki zgačejo ušesa, mamijo razum, a srca ne ogrevajo.

Grof je bil natančen a tih opazovalec. Spoznal je kmalu, da je med Erno in Jankotom neka tajna zveza, zato je nekoč Erni, kakor v šali, dejal: „Gospodična Erna, igra s človeškim srcem je nehvaležna, zapušča le kes in žalovanje.“ — Erna je hotela nekaj

odgovoriti, a grof je ni poslušal, pričel je drug razgovor.

Drugi dan v mraku prišel je Janko v grad. Kakor tat splazil se je na vrt. Na nasprotni strani bila je dogovorjena lopa. Prehoditi mu je bilo še razne stezice, predno je došel do nje, pa oj neprilike: iz grada se prikaže Erna, katero je vodil baron. Kaj storiti? Naprej ne more, uprav bi prišlecema pršel nasproti, nazaj tudi ne, ker bi ga sigurno opazila. Pocepnil je torej za bližnji rožni grm, čakajoč, da odideta baron in Erna mimo. Vedno bliže in bliže dohajata; močno je utripalo Jankotu srce: mučila ga je skrb, da ga zasačita, dolžila ga bodeta vohunstva. Kdo mu bode veroval, da ni tega nameraval? Nihče. Trenotki so mu bile ure.

Zdajci začuje glasen smeh.

„Vi ste poredni baron, kako vam pride kaj tacega na um?“

„Ne tajite Erna, vam nihče ne odide: kdor se zagleda v vaše žarne oči, ta je večno vaš suženj. Glejte mene!“

„Vi baron? Vsak ni tako mehkega in občutljivega srca, kakor Vaše baronstvo.“

Glasno se je smejala.

„Pa tudi oni učitelj ni odšel“ odvrne baron na pol jezno. „Dobro sem videl, kako Vas je gledal: zame skoro besede ni imel, menda mu sem premalenkosten temu vaškemu profesorju.“

„Prosim vas baron — vi ste ljubosumen.“

„Jaz, ljubosumen! Ne, a nočem da bi moji Erni slednji tako v oči gledal, kakor oni.“

„Ne bodite občutljivi baron. Ne tajim, da me je tisti „oni“ občudoval, pa kaj sem hotela? Kdo je tega kriv? Vi, Hugo. Zakaj niste prišli prej, vsaj sem vam pisala, kedaj dojdemo sem, a vi ste odlašali. Ako sem se toraj z onim učiteljem malo pošalila, krivi ste Vi sami.“

„Pošalila — Erna — ne več?“

„Ne več. Ali res menite, da imam takov okus? Jaz — Erna — pa ta učitelj. Ha, ha!“

„Chacun a son goût!“ dejal je baron malomarno.

„Kedaj sem imela tak okus? Ali ste zabili Dunaj? Koliko jih je klečalo pred mano, koliko jih prosilo moje ljubezni, a uslišala nisem nikogar, razun Tebe Hugo. In sedaj meniš, da bi si tega vaškega pedagoga izvolila. Hugo, od kedaj si tako bistroumen?“

„A dvoril ti je le“ dejal je baron, ki se ni mogel znebiti suma, da Erna laže.

„Dvoril mi je, to je resnica, a družega ne. Mene je kratkočasil, a sam se je uril v galanteriji; tako sva imela vsak svoje veselje — mon cher baron. Ha, ha.“

Šla sta mimo. Janko je slišal dovolj — še preveč. Hitel je kolikor je mogel iz vrta, bežal je kakor preplašena srna pred lovskimi psi. Še v daljavi je čul srebrnozvoki ha ha.

„Sam se je uril v galanteriji“ te besede donele so mu ves čas po ušesih.

„Moj Bog, moj Bog“ zdihoval je med potjo in krčevito stiskal pest na srce. Prišel je domov brez klobuka, z razmršenimi lasmi, otepen, kakor da se je po blatu valjal.

„Moj Bog, moj Bog“ ponavljal je vedno. Zdrobljeni so bili njegovi ideali, v prahu je ležalo, kar mu je bilo sveto, v blatu, kar je obožaval. Gledal je pred se kakor človek, kateremu se naenkrat dragocena lepa posoda na sto kosov razdrobila. Slika za sliko se je pojavila v njegovi razburjeni fantaziji, podoba za podobo je gledalo njegovo oko, vmes pa se je britko smejal ha, ha. Stiskane so glave vaške sibile, popraševale so dekleta, kako da je učitelj tako na nagloma zbolel. Nihče ni znal, zakaj. In kako čudno govori „Erna, Erna“ kliče v jedno mer. O takej svetnici še niso čule. Tako so modrovale vaške prerokinje o bolezni Jankotovi. Med tem je pa lepa Erna praznovala svojo ženitovanjsko popotovanje po divnih italijanskih livadah. In kakor v posmeh, poslala je naznanilo o svoji poroki z „ono mestno ničlo“ tudi Jankotu; a ta je ni niti do konca prebral, raztrgal jo je na kose, tako, kakor je bilo raztrgano njegovo srce.

Ko je čez več tednov zopet okreval in prvokrat šel na prosto, zdelo se mu je, da je svet ves drugačen, dozdevalo se mu je, da solnce ne sveti več tako svetlo, da cvetlice ne cvetejo več tako lepo, kakor so nekdej. Siromak! Svet si je ostal jednak, a Jankotovo srce se je spremenilo, sprejemalo ni več utisov z isto živahnostjo, ko nekdej. Postal je molčeč, zamišljen, ogibal se družbe — sosebno ženske. Počasi se mu je rana celila, a popolnoma nikdar. Upal ni ničesar več od življenja, ne od ljudi; njegovo zaupanje ga je minulo. Iz živahnega, ljubeznjivega, odkritosrčnega človeka napravila je ženska koketarija molčečega, nezapljivega sarkastičnega pesimista, razdrobila mu z neusmiljeno roko vse, kar mu je bilo drago in sveto, uničila mu njegov mir, njegovo srečo tako, da mu je bilo življenje le grenko breme, katerega se je mislil čestokrat samovoljno znebiti. Leta so mu tekla in minula, a brez veselja, brez zadovoljnosti. Samotaril je kakor puščavnik brez brige za vse, kar se je okoli njega godilo, vedno trpeč, vedno čuteč nasledke prevare. In tudi danes, ko mu je obraz naguban, ko so osiveli njegovi lasje, ko se mu kri mirneje pretaka, tudi sedaj še ni pozabil svojega gorja, čeravno ga mirneje nosi.“

Omolknil je. Ana je tiho ihte poslušala strijca, uganila je kmalu, da Janko je — strijc sam.

„In Erna?“ praša slednjič Ana vsa solzna.

„Baronov zakon ni bil srečen. Živela sta vsak po svoje razkošno. Ker je Erna vedno koketovala z družimi, začel jo je baron zanemarjati, slednjič se je udal igri. Dve leti po poroki zaigral je vse svoje

imetje v Monte Carlo, sebe pa ustrelil. Erna je šla med svet, imela je še dobro glavnico — svojo lepoto. a minula jo je i ta, ko se je Erna preverila, da je zginil nje kras, poiskala si je v valovih Donave hladni grob. — Od vseh treh ostal sem le jaz s svojimi britkimi spomini, ki me ne bode minulo, dokler mi prijazna Parca ne prestriže niti življenja“.

„Strijc odpusti“ Ana je klečala pred Lokarjem ter solznih oči molela roke proti njemu.

„Ustani Ana! Vse ti odpuščam, ker sem prepričan, da se kesaš svojega obnašanja, in ker upam, da ne bodeš nikdar pozabila, kar ti sem danes povedal. Ako bi ti kedaj prišla skušnja, da koketuješ i ljubkuješ z družimi le za kratek čas, takrat se spomni Jankota in nauka, ki ti ga daje:

— Srce človeško ni igrača“.

Novice.

— **Koseskega slavnost.** Ob slavnosti odkritja spominske plošče slovenskemu pesniku Ivanu Veselu-Koseskemu dne 14. avgusta t. l. v Kosezah pri Moravčah bo imel cerkveni govor preč. g. prof. Tomo Zupan; slavnostni govornik bo ravnatelj g. dr. Fr. Detela. S to slavnostjo spojeno bo tudi praznovanje 10letnice obstanka prostovoljnega gasilnega društva na Brdu. Obed in popoldanska slavnost se vrši v Lukovici.

— **Cesarska slavnost.** V proslavo 50letnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. prirede dne 6. in 7. avgusta v Žalci na Spod. Štajerskem premovanje konj in konjsko dirko. Za darila je odmenjenih 4000 kron. Na dnevnem redu je tudi koncert vojaške godbe ples in razsvetljava.

— **Narodni dom v Trstu.** Narodna slavnost v Sežani dne 3. julija je vrgla čistega dobička 373 gld. 2 kr., kateri so se plodonosno naložili kot kapital za zgradbo Narodnega doma v Trstu. Kamen do kamena palača, zrno do zrna pogača!

— **Spominsko ploščo odkrijejo učitelji rajnemu učitelju Mateju Močniku** dne 10. avgusta t. l. v Zalogu pri Kamniku.

— **Železnica Vrhnika-Ajdovščina.** Ljubljanski župan Ivan Hribar in vrhniški župan Gabr. Jelovšek sta prosila za podelitev predkoncesije za zgradbo železnice od Legatca čez Godovič in Črnič v Ajdovščino.

— **Zavod za gluhoneme v Ljubljani** se bode baje v kratkem gradil. Za zdaj je določeno, da bo stal nasproti deželne bolnice v Vodmatu.

— **C. kr. obrtne strokovne šole za obdelovanje lesa in za umetno vezenje in čipkarstvo v Ljubljani** so imele v ravno završenem šolskem letu vsega 194 učencev in 90 učenk. Moških učencev je bilo rednih 77, 14 hospitantov in 103 obiskovalci javne risarske šole. Z minolim šolskim letom je zavod dokončal deseto leto svojega obstanka in spada po številu učencev mej najbolj obiskovane zavode te vrste v našem cesarstvu. Prihodnje šolsko leto se prične dne 19. sept., vpisovanje je dne 16. in 17. sept.

— **Bodite oprezni pri streljanji s topiči!** Ponesrečil je pri streljanji s topiči kajžar Simon Filipič v Stari